

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 42. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. jula 2004. godine, i na 28. sjednici Doma naroda, održanoj 9. septembra 2004. godine, usvojila je

ZAKON

O ZAŠTITI NOVIH SORTI BILJAKA BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Sadržaj Zakona

1. Ovim zakonom određuje se postupak zaštite novih sorti biljaka, te dobijanje i zaštita oplemenjivačkog prava. U skladu sa odredbama ovog zakona, mogu se zaštititi sorte svih rodova i vrsti biljaka, uključujući križance između rodova i vrsti.

Član 2.

Značenje pojedinih izraza

1. Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Oplemenjivač** je fizičko lice, koje biljnu sortu uzgoji, otkrije ili razvije samo ili zajedno sa drugim fizičkim licima.
- b) **Imalac prava** je fizičko ili pravno lice, koje ima pravo na podnošenje prijave za zaštitu sorte (u daljem tekstu: prijava).
- c) **Prijavlivač** je fizičko ili pravno lice, koje je podnijelo prijavu.
- d) **Imalac oplemenjivačkog prava** je fizičko ili pravno lice, koje je zaštitom sorte steklo oplemenjivačko pravo.
- e) **Oplemenjivačko pravo** je zajednički izraz iz člana 15. ovog zakona.
- f) **Sorta** je grupa biljaka ili dijelova biljaka, ako se iz njih mogu opet dobiti potpune biljke, unutar najnižeg poznatog botaničkog razvrstanja, koju je bez obzira na to da li ispunjava druge uslove za zaštitu, moguće:
 - 1) odrediti po osobinama, koje potiču iz određenog genotipa ili kombinacije genotipova,
 - 2) razlikovati od bilo koje druge grupe biljaka barem po jednoj od ovih osobina, i
 - 3) razmatrati kao sistematsku jedinicu, ako se te osobine u toku razmnožavanja ne mijenjaju.
- g) **Zaštićena sorta** je sorta za koju je bilo izdato rješenje o zaštiti sorte. Određena je zvaničnim opisom sorte, zaštitnim uzorkom i nazvana je na način, kako ga određuje ovaj zakon.
- h) **Materijal zaštićene sorte** je bilo kakav sjemenski materijal, odnosno proizvod zaštićene sorte, koji bi se mogao upotrijebiti za dalje razmnožavanje te sorte.

- i) **Zaštitni uzorak** je službeni uzorak sjemenskog materijala zaštićene sorte.
- j) **Nadležni organi**, u smislu odredbi ovog zakona, su: Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava) i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta).

Član 3.

Komisija za priznavanje novih sorti biljaka

Postupak za zaštitu nove sorte, registar prijava za zaštitu nove sorte (u daljem tekstu: registar prijava) i registar zaštićenih sorti vodi Komisija za priznavanje novih sorti biljaka (u daljem tekstu: Komisija) kao tijelo u sastavu Uprave.

II - USLOVI ZA ZAŠTITU SORTE

Član 4.

Zaštita sorti

1. Sorta je zaštićena dobijanjem oplemenjivačkog prava.
2. Može se zaštititi svaka sorta, koja je:
 - a) nova,
 - b) prepoznatljiva,
 - c) izjednačena,
 - d) nepromjenjiva i
 - e) nazvana u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 5.

Nova sorta

1. Računa se da je sorta na dan prijave nova, ako se prodavala ili privredno iskorištavala uz dozvolu imaoca prava u BiH najviše jednu godinu prije dana podnošenja prijave, a izvan BiH najviše četiri godine prije dana podnošenja prijave; a u slučaju višegodišnjih lisnatih biljaka i vinove loze najviše šest godina prije dana podnošenja prijave.
2. Kao prodaja ili privredno iskorištavanje sorte u smislu prethodnog stava ne računaju se:
 - a) upotreba, odnosno predaja sorte u profitabilne svrhe bez dozvole ili znanja imaoca prava;
 - b) ugovorni prenos prava na sortu;
 - c) ugovorno privređivanje, razmnožavanje, dorada ili skladištenje sjemenskog materijala ili proizvoda sorte za imaoca prava, pod uslovom da imalac prava zadrži isključivo pravo vlasništva nad razmnoženim sjemenskim materijalom, proizvodima sorte ili proizvodima iz istih;

- d) ispitivanje sorte u polju i u laboratoriji, odnosno u probnoj proizvodnji u svrhu utvrđivanja upotrebne vrijednosti sorte, ako to radi imalac prava ili od njega ovlašteno lice;
 - e) službeno ispitivanje sorte radi upisa u sortnu listu, odnosno procjene rizika kod gensko izmijenjenih sorti;
 - f) prodaja proizvoda, koji su nastali kao sporedni produkti, odnosno viškovi pri razvoju nove sorte, pod uslovom da su ti proizvodi namijenjeni finalnoj upotrebi i da sorta pri tome nije navedena.
3. Sjemenski materijal sorte, koji se stalno upotrebljava za uzgoj određene druge sorte, odnosno hibrida, računa se za predatog u profitabilne namjene, kada su bile predate biljke ili biljni dijelovi druge sorte.

Član 6.

Poznata sorta

1. Sorta je prepoznatljiva, ako je istu moguće na dan podnošenja prijave jasno razlikovati od bilo koje druge do tada opštepoznate sorte.
2. Sorta važi za opštepoznatu, naročito ako:
 - a) je bila do tog dana u bilo kojoj državi zaštićena ili upisana u sortnu listu;
 - b) je bila do tog dana u bilo kojoj državi podnijeta prijava za zaštitu sorte ili za upis sorte u sortnu listu i postupak završava zaštitom sorte, odnosno upisom sorte u sortnu listu;
 - c) se sjemenski materijal sorte ili proizvod sorte do tog dana već prometovao ili se upotrebljavao u profitabilne namjene.

Član 7.

Izjednačena sorta

Sorta je izjednačena ako su u njoj dovoljno jedinstveno izražene one osobine koje su od bitnog značaja za razlikovanje od drugih sorti, uprkos odstupanjima, koja se mogu očekivati radi posebnosti njenog razmnožavanja.

Član 8.

Nepromjenjiva sorta

Sorta je nepromjenjiva ako se njene osobine, koje su od bitnog značaja za razlikovanje, nakon više uzastopnih množenja, odnosno u slučaju posebnog ciklusa razmnožavanja na kraju svakog takvog ciklusa ne izmijene.

Član 9.

Zaštićena sorta

Zaštićena sorta mora da bude označena imenom, koje je njen znak razlikovanja.

Član 10.

Registracija imena

1. Kao ime zaštićene sorte može se registrovati svaka oznaka, koja omogućuje razlikovanje sorte i može biti riječ, kombinacija riječi, kombinacija riječi i brojeva ili kombinacija slova i brojeva, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno.
2. Kao ime zaštićene sorte ne smije se registrovati oznaka, koja:
 - a) je neprikladna iz jezičkih razloga;
 - b) onemogućuje identifikaciju sorte;
 - c) je sastavljena samo od brojeva, osim gdje je to već ustaljena praksa označavanja;
 - d) je jednaka ili slična imenu bilo koje druge opštepoznate sorte iste vrste ili srodnih vrsta biljaka dok je ova u upotrebi; izuzetno važi ta odredba takođe po prestanku upotrebe sorte, ako je ime te sorte dobilo posebno značenje;
 - e) prouzrokuje zbrku u pogledu izvora, osobina, vrijednosti, upotrebe, prepoznatljivosti, odnosno geografskog porijekla;
 - f) je sastavljena iz botaničkog ili opšteg imena roda ili vrste, ili uključuje takvo ime, koje može dovoditi do zbrke;
 - g) uključuje riječi kao što su "sorta, kultivisana vrsta, forma, hibrid, križanac" ili prevod tih riječi;
 - h) prouzrokuje zbrku u pogledu oplemenjivača ili imaoča prava;
 - i) je u suprotnosti sa javnim redom, odnosno moralom;
 - j) je drukčije u suprotnosti sa propisima o industrijskom vlasništvu.
3. Ako je određena sorta već zaštićena ili upisana u sortnu listu, odnosno je bila za zaštitu ili za takav upis uložena prijava u bilo kojoj državi, potpisnici međunarodnih ugovora, odnosno konvencija koje je potpisala, odnosno njima pristupila Bosna i Hercegovina. U Bosni i Hercegovini može se registrovati samo ime sorte, koje je bilo registrovano, upisano u sortnu listu ili navedeno u prijavi u drugoj državi.
4. Izuzetno, može se u Bosni i Hercegovini određena sorta registrovati pod drugim imenom samo ako upotreba prvobitnog imena ne bi bila prikladna iz jezičkih razloga ili zato jer je bila u suprotnosti sa javnim redom i moralom.
5. Uprava, na prijedlog Komisije, određuje srodne vrste iz stava 2.d) ovog člana, i detaljnije uslove za registraciju imena sorte.

Član 11.

Ime zaštićene sorte

1. Upotreba imena zaštićene sorte je obavezna. Sjemenski materijal zaštićene sorte smije se dati u promet samo ako je pri tome navedeno ime zaštićene sorte. Ova odredba važi takođe po prestanku zaštite sorte.
2. Odredbe iz stava 1. ne važe, ako se sjemenski materijal zaštićene sorte upotrebljava u nekomercijalne svrhe u privatnom sektoru.

3. Zaštićena sorta mora da bude označena istim registrovanim imenom u svim državama, osim u slučaju izuzetaka iz člana 10. stav 4. ovog zakona.
4. U prometu sa sjemenskim materijalom zaštićene sorte smije se pored registrovanog imena upotrijebiti takođe robni znak, odnosno druga oznaka pod uslovom da je registrovano ime jasno vidljivo i prepoznatljivo.
5. Ime zaštićene sorte ili ime koje je moguće zamijeniti tim imenom ne smije se upotrebljavati za neku drugu sortu iste ali srodne vrste biljaka.

III - IMAOCI PRAVA NA ZAŠTITU SORTE I NA STICANJE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Član 12.

Imaoci prava na zaštitu sorte

1. Imalac prava na zaštitu sorte i na sticanje oplemenjivačkog prava je oplemenjivač sorte ili njegov pravni nasljednik.
2. Ako je više lica zajedno stvorilo, uzgojilo, otkrilo ili razvilo sortu, pripada njima, odnosno njihovim pravnim nasljednicima zajedničko pravo na zaštitu sorte i na sticanje oplemenjivačkog prava.
3. Ako je više lica odvojeno stvorilo, uzgojilo, otkrilo ili razvilo sortu, pripada oplemenjivačko pravo onome ko je prvi podnio prijavu.
4. Ako je oplemenjivač zaposlen kod pravnog lica, te su međusobna prava i obaveze uređeni ugovorom, pravo na sticanje utvrđuje se u skladu s tim ugovorom. U suprotnom, smisaono se primjenjuju odredbe iz propisa o pravima industrijskog vlasništva iz radnog odnosa, koje se odnose na patente.

Član 13.

Uslovi za sticanje oplemenjivačkih prava

1. Oplemenjivačko pravo može ostvarivati imalac prava iz prethodnog člana, koji je državljanin Bosne i Hercegovine, drugo fizičko lice sa stalnim prebivalištem u Bosni i Hercegovini i pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini.
2. Strano pravno, odnosno fizičko lice uživa u pogledu zaštite oplemenjivačkog prava u Bosni i Hercegovini jednaka prava kao domaće pravno ili fizičko lice, ako to proizilazi iz međunarodnih ugovora i konvencija, koje je potpisala, odnosno kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, odnosno pod uslovom stvarne uzajamnosti a uzajamnost dokazuje onaj ko se na nju poziva.
3. U postupku pred Upravom strano pravno ili fizičko lice ostvaruje prava iz ovog zakona po opunomoćeniku, koje je fizičko lice sa stalnim prebivalištem u Bosni i Hercegovini ili pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini.

IV - OPLEMENJIVAČKO PRAVO

Član 14.

Oplemenjivačko pravo

Oplemenjivač stiče oplemenjivačko pravo sa zaštitom sorte.

Član 15.

Dozvola

1. Dozvola imaoca oplemenjivačkog prava potrebna je za sljedeće radnje u vezi sa sjemenskim materijalom zaštićene sorte:
 - a) proizvodnja ili razmnožavanje,
 - b) priprema materijala zaštićene sorte za razmnožavanje,
 - c) prodaja ili drugi oblici prometovanja,
 - d) izvoz i uvoz, te
 - e) čuvanje materijala zaštićene sorte u namjene, koje su navedene u prethodnim alinejama.
2. Za radnje, navedene u stavu 1, dozvola imaoca prava potrebna je takođe u slučaju proizvoda zaštićene sorte, ipak samo:
 - a) ako je proizvod posljedica neovlaštene upotrebe sjemenskog materijala zaštićene sorte i
 - b) ako imalac nije imao prikladnu priliku za ostvarivanje oplemenjivačkog prava kod sjemenskog materijala te sorte.
3. Dozvola imaoca za radnje iz stava 1. potrebna je takođe, ako se radi o:
 - a) sortama izvedenim iz zaštićene sorte, osim ako je zaštićena sorta sama izvedena sorta;
 - b) sortama, koje nije moguće jasno razlikovati od zaštićene sorte;
 - c) sortama, odnosno hibridima, čiji uzgoj zahtijeva stalnu upotrebu zaštićene sorte.
4. Računa se da je određena sorta izvedena sorta, ako:
 - a) potiče pretežno od originalne sorte ili od sorte koja je sama pretežno izvedena od originalne sorte,
 - b) se može razlikovati od originalne sorte, te
 - c) je po izraženim bitnim osobinama, koje određuje genotip ili kombinacija genotipova originalne sorte slična originalnoj sorti, osim u razlikama, koje su posljedica izvođenja.

Član 16.

1. Računa se da oplemenjivačko pravo nije kršeno ako:
 - a) se zaštićena sorta iskorištava, odnosno njome raspolaže:
 - 1) u privatne neprofitabilne namjene;
 - 2) u probne ili naučne svrhe;
 - 3) za oplemenjivanje nove sorte.

b) se privredno iskorištava nova sorta iz treće alineje tačke a) ovog člana, osim ako je ova nova sorta izvedena sorta;

c) se proizvod zaštićene sorte određenih vrsta biljaka, koji proizvođači proizvedu na svom poljoprivrednom posjedu, upotrijebi za dalju sjetvu na tom poljoprivrednom posjedu i proizvođač koji iskoristi tu mogućnost, imaocu oplemenjivačkog prava plaća primjerenu nadoknadu. Nadoknada je primjerena ako je znatno niža od iznosa koji se obračunava za proizvodnju sjemenskog materijala te sorte na istom području po licenci.

2. Proizvođači, koji iskoriste mogućnost dalje sjetve plaćajući imaocu oplemenjivačkog prava primjerenu nadoknadu saglasno tački c) stava 1. ovog člana, moraju imaocu oplemenjivačkog prava dati na njegov zahtjev sve podatke o obimu dalje sjetve.

3. Plaćanja primjerene nadoknade imaocu oplemenjivačkog prava, saglasno tački c) stava 1. ovog člana, oslobođeni su mali zemljoposjednici.

4. Uprava određuje biljne vrste za koje se plaća primjerena nadoknada imaocu oplemenjivačkog prava iz stava 1. tačke c) ovog člana, kao i kriterijume za male zemljoposjednike.

Član 17.

Izuzeci

1. Za radnje iz člana 15. stav 1. ovog zakona, koje se odnose na biljke, dijelove biljaka ili proizvodnju zaštićene sorte, odnosno sorte izvedene iz zaštićene sorte, nije potrebna dozvola imaoca oplemenjivačkog prava, ako je dao sjemenski materijal takve sorte u promet imalac sam ili neko drugi uz njegovo ovlaštenje, osim ako ove radnje obuhvataju:

a) dalje razmnožavanje zaštićene ili izvedene sorte, ili

b) izvoz materijala zaštićene ili izvedene sorte, koji se može upotrijebiti za dalje razmnožavanje, u državi, u kojoj biljni rod ili vrstu, kojoj ta sorta pripada, nije moguće zaštititi. Ova odredba ne važi ako je izvezeni materijal namijenjen finalnoj upotrebi.

Član 18.

Trajanje oplemenjivačkog prava

1. Ako ovaj zakon ne određuje drukčije, oplemenjivačko pravo traje od dana dobijanja do kraja dvadesete kalendarske godine, a kod hmelja, vinove loze i vrsta drveća do kraja dvadesetpete kalendarske godine, koja slijedi godini dobijanja tog prava.

2. Bez obzira na odredbe stava 1. imaocu prava iz člana 12. ovog zakona, koji je već podnio potpunu prijavu, pripada odgovarajuća odšteta, ako je u vrijeme trajanja postupka za zaštitu sorte bilo ko u suprotnosti sa članom 15. ovog zakona privredno iskorištavao ili raspolagao sa sortom za koju je bila podnijeta prijava. Imalac prava može da zahtijeva odštetu samo za period od dana objavljivanja prijave u "Službenom glasniku Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja" do dana dobijanja oplemenjivačkog prava.

3. Oplemenjivačko pravo prestaje:

a) otkazivanjem imaoca oplemenjivačkog prava;

b) istekom roka, određenog u stavu 1. ovog člana;

- c) ukidanjem, odnosno poništavanjem rješenja, kojim je bilo stečeno.

V - POSTUPAK ZA ZAŠTITU SORTE

1. Organi

Član 19.

Nadležnost i zadaci Uprave

1. Uprava ima sljedeće nadležnosti i zadatke:
 - a) vodi upravni postupak za zaštitu nove sorte i registraciju imena nove sorte u skladu sa ovim zakonom i zakonom o opštem upravnom postupku,
 - b) vodi registar prijava i registar zaštićenih sorti,
 - c) objavljuje u službenom glasilu podatke o prijavama uključivo sa prijedlogom za naziv sorte,
 - d) negativno rješenje prijave, upis i eventualne izmjene upisa u registar prijava, povlačenje prijave, rješenja o zaštiti sorte i njene eventualne izmjene, te druga službena obavještenja,
 - e) saraduje sa međunarodnim organizacijama i udruženjima, te državnim organima, odnosno nevladinim organizacijama sa područja zaštite novih sorti,
 - f) tehnički i stručno učestvuje sa ovlaštenim kancelarijama stranih država na području ispitivanja sorti i provjeravanja održavanja sorti,
 - g) razmjenjuje rezultate ispitivanja sorti i druge informacije iz svoje nadležnosti sa nadležnim organima u drugim državama,
 - h) provjerava ispunjavanje obaveza imaoaca zaštite i
 - i) obavlja druge zadatke s područja zaštite sorti.
2. Podatke iz stava 1. ovog člana Uprava objavljuje u službenom glasilu Uprave.

Član 20.

Komisija

1. Savjet ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Savjet ministara) imenuje Komisiju koja broji devet članova, od čega nadležni organi entiteta predlažu po tri člana Komisije, Uprava dva člana i Brčko Distrikt jednog člana.
2. Komisija ima položaj vještaka u postupku za zaštitu sorte, te na osnovu proučavanja prijave i priložene dokumentacije predlaže Upravi odluku u pogledu zaštite sorte.

2. Registri

Član 21.

Sadržaj registra

1. Uprava vodi registar prijava i registar zaštićenih sorti u skladu sa propisima.
2. U registrima se vode podaci iz isprava, na osnovu kojih se vrši upis u oba registra. Isprave se uzimaju u zbirku isprava, koja je prilog uz oba registra.
3. Registar prijava sadrži naročito:
 - a) podatke o prijavljivaču, oplemenjivaču, te o eventualnom zastupniku,
 - b) datum potpune prijave,
 - c) navođenje biljne vrste,
 - d) prijedlog privremene oznake sorte, odnosno prijedlog naziva sorte,
 - e) u slučaju zahtjeva prava prvenstva, državu, u kojoj je prijava već bila podnijeta, i datum prijema potpune prijave u toj državi,
 - f) prijedlog za obustavljanje odnosno prekidanje postupka,
 - g) zabilješke o odlukama sudova u vezi sa pravom na podnošenje prijave.
4. Registar osiguranih sorti sadrži naročito:
 - a) biljnu vrstu i registrovano ime sorte, kod imena se upišu takođe svi sinonimi,
 - b) službeni opis sorte ili pozivanje na dokumenta, koje sadrže službeni opis sorte i sastavni su dio registra,
 - c) u slučaju sorti, čiji uzgoj zahtijeva stalnu upotrebu određenih sastojaka za proizvodnju sjemenskog materijala zaštićene sorte, navođenje tih sastojaka,
 - d) ime i prezime imaoca oplemenjivačkog prava, oplemenjivača i bilo kojeg zastupnika u postupku,
 - e) datum dobijanja i prestanka zaštite sorte zajedno sa razlozima za prestanak,
 - f) ime i adresu lica, na koje je bilo ugovorom o licenci prenijeto pravo na privredno iskorištavanje sorte,
 - g) ime i adresu lica, kojem je bila dodijeljena prisilna licenca, uz navođenje uslova, pod kojima je bila dodijeljena, i datuma prestanka tog prava,
 - h) zabilješke o odlukama sudova u vezi sa oplemenjivačkim pravom.
5. Uprava mora čuvati zbirku dokumenata o pojedinim predmetima u originalu ili kopijama najmanje još pet godina nakon povlačenja ili negativnog rješenja prijave, odnosno pet godina po prestanku oplemenjivačkog prava.
6. Uprava detaljnije određuje sadržaj i način vođenja registra.

Član 22.

Javnost podataka

1. Registar prijava i registar zaštićenih sorti su javni.
2. Uprava je dužna da omogući svakome ko dokaže pravni interes, uvid u sljedeća dokumenta iz zbirke dokumenata:
 - a) isprave, koje se odnose na prijave,
 - b) isprave, koje se odnose na dobijena oplemenjivačka prava,
 - c) dokumentaciju o službenim ispitivanjima sorti.
3. Izuzetno od odredbi stava 2.ovog člana, prijavljivač u slučaju hibrida može zahtijevati da dokumentacija o sastojcima sorte, koja je u postupku zaštite, odnosno je zaštićena, nije dostupna javnosti.

3. Troškovi postupka

Član 23.

Troškovi

1. U postupku za zaštitu nove sorte i za održavanje oplemenjivačkog prava, prijavljivači, odnosno imaoци oplemenjivačkog prava plaćaju propisane takse, troškove tehničkog i stručnog pregleda opravdanosti prijave, troškove ispitivanja sorte, te troškove u vezi sa objavljivanjem i drugim poslovima.
2. Savjet ministara Bosne i Hercegovine propisuje vrstu i visinu takse i troškova iz stava 1.ovog člana, te visinu takse iz člana 39. ovog zakona.

4. Tok postupka za zaštitu sorte

Član 24.

Prijava

1. Postupak za zaštitu sorte počinje na osnovu prijave koju prijavljivač podnese Upravi.
2. Uprava odlučuje o prijavi u upravnom postupku.
3. Protiv upravnih akata Uprave dozvoljena je žalba. @alba se podnosi u roku od 30 dana od uručivanja akta Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Član 25.

Sadržaj prijave

1. Prijava se podnosi na propisanom obrascu i mora sadržavati sljedeće podatke:
 - a) podatke o prijavljivaču, odnosno njegovom zastupniku ili opunomoćeniku;
 - b) podatke o oplemenjivaču, ako ovaj nije sam prijavljivač;
 - c) latinsko i narodno ime vrste, kojoj sorta pripada;
 - d) prijedlog imena sorte, odnosno privremenu oznaku sorte;

e) državu, u kojoj je bila već podnijeta prijava, i datum prijema prijave u toj državi, ako se u prijavi zahtijeva pravo prvenstva;

f) tehnički opis sorte, koji može biti prilog uz prijavu i

g) o tome, da li je sorta dobijena pomoću genske tehnologije u kom slučaju je potrebno uz prijavu priložiti prethodnu saglasnost za ispitivanje te sorte u skladu sa propisima o gensko izmijenjenim organizmima.

2. Detaljniji oblik i sadržaj prijave, te dokumenata, koji moraju biti priloženi uz prijavu, propisuje Uprava.

Član 26.

Ispravnost prijave

1. Uprava pregleda da li je prijava potpuna i pravilno popunjena i da li je uz prijavu priložen dokaz o plaćenju taksi.

2. Ako prijava nije potpuna ili je nepravilno popunjena ili ako nije bila plaćena propisana taksa, Uprava poziva prijavljivača da je dopuni u roku od 30 dana od dana prijema. Ako prijavljivač u navedenom roku ne ispunji zahtjev kancelarije, takva prijava računa se kao da nije bila podnijeta.

3. O potpunoj prijavi prijavljivaču se izdaje potvrda. Potpuna prijava upisuje se u registar prijava i objavljuje u službenom glasilu Uprave. Kao datum prijema potpune prijave upisuje se datum prijema prijave, odnosno datum prijema dopune, s kojom je prijava postala potpuna.

4. Izvadak iz potpune prijave objavljuje se u službenom glasilu po isteku tri mjeseca od njenog podnošenja.

Član 27.

Pravo prvenstva

1. Prijavljivač, koji je podnio prijavu za zaštitu nove sorte u bilo kojoj državi, potpisnici međunarodnih ugovora ili konvencija koje je potpisala ili njima pristupila Bosna i Hercegovina, može zatim, kada je podnio dokaz o podnijetoj potpunoj prijavi za istu sortu u drugoj državi, ostvarivati pravo prvenstva. U tom slučaju, računa se da je bila prijava u Bosni i Hercegovini podnijeta danom podnošenja potpune prijave u stranoj državi.

2. Pravo prvenstva iz prethodnog stava prijavljivač mora u prijavi izričito zahtijevati.

3. Prijavljivač može ostvarivati pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini najkasnije u roku od 12 mjeseci od podnošenja prve potpune prijave u inostranstvu.

Član 28.

Prigovor

1. Protiv prijave, objavljene u službenom glasilu na osnovu člana 26.stav 4. ovog zakona, može svako ko ima pravni interes podnijeti prigovor Upravi dok traje postupak za zaštitu sorte.

2. Prigovor se može odnositi samo na ispunjavanje uslova iz čl. 5, 6, 7, 8. i 10. ovog zakona, odnosno na pravo na zaštitu u skladu sa članom 12. ovog zakona.

3. Prigovor mora da bude u pisanoj formi i obrazložen. Uz prigovor moraju biti priloženi odgovarajući dokazi i mora da bude plaćena propisana taksa.

4. Uprava odmah dostavlja primljeni prigovor prijavljiivaču i poziva ga da odgovori na prigovor najkasnije u roku od 30 dana od prijema prigovora.

5. Uprava obavještava podnosiocce prigovora o svojim stavovima prema tim prigovorima najkasnije u roku od tri mjeseca po njihovom podnošenju.

Član 29.

Pregled prijave

Uprava pregleda da li sadržaj prijave odgovara, tako da na osnovu podataka, navedenih u prijavi, provjeri da li je sorta nova i da li ima prijavljiivač pravo na dobijanje oplemenjivačkog prava. Ako se kod pregleda sadržaja prijave utvrdi da za dodjelu oplemenjivačkog prava nisu ispunjeni uslovi iz čl. 5. i 12. ovog zakona, takva prijava se odbacuje.

Član 30.

Ime sorte

1. Uprava prosuđuje takođe o primjerenosti predlaganog imena sorte. U slučaju da je predlagano ime sorte u suprotnosti sa odredbama člana 10. ovog zakona, Uprava poziva prijavljiivača da predloži novo ime za sortu. Prijedlog mora biti dat najkasnije u roku od tri mjeseca od prijema poziva.

2. Uprava je dužna u postupku za zaštitu sorte upotrebljavati isključivo ime sorte, koje je upisano u registar prijava za zaštitu nove sorte.

Član 31.

Stručna ocjena

1. Za svaku sortu koja ispunjava uslove iz čl. 26. i 29. ovog zakona obavlja se stručna ocjena sa namjenom da se:

a) provjeri da li sorta spada u sistematsku jedinicu, tj. biljni rod ili vrstu, koja je navedena u prijavi,

b) utvrdi da li je sorta različita, izjednačena i nepromjenjiva (čl. 6, 7. i 8. ovog zakona) i

c) pripremi službeni opis sorte, ako sorta ispunjava uslove iz tač. a) i b) ovog stava.

2. Stručna ocjena vrši se na osnovu rezultata ispitivanja sorte u polju i u laboratoriji.

3. Ispitivanje sorte može izvesti:

a) Uprava, odnosno od Uprave priznata stručna institucija u Bosni i Hercegovini ili u inostranstvu, ako se ispitivanje obavi u uporedivim agroekološkim uslovima po propisanim postupcima i metodama;

b) prijavljiivač, na zahtjev Uprave.

4. U slučaju da Uprava ne izvede ispitivanje sama, mora obezbijediti službeni nadzor nad ispitivanjem sorte.

5. Uprava pri stručnom prosuđivanju sorte može upotrijebiti rezultate ispitivanja te sorte, dobijene u drugoj državi, koja ima uporedive agroekološke uslove, ako je bilo ispitivanje obavljeno u okviru međunarodnih sistema ispitivanja i ako su bili dokazi o rezultatima izdati na osnovu međunarodnih sporazuma, koje je sklopila ili je i njima pristupila Bosna i Hercegovina.

6. Savjet ministara, na prijedlog Uprave, i uz saradnju nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta, propisuje detaljnije uslove, postupke i metode za ispitivanje sorte.

Član 32.

Stručna ocjena sorte

1. Prijavljiivač je dužan kancelariji u određenom roku dostaviti potrebne podatke, dokumente, odnosno sjemenski materijal za izvođenje stručne ocjene sorte za namjene iz člana 31. stav 1. ovog zakona.
2. Ako prijavljivač bez opravdanog razloga ne ispunji zahtjev iz stava 1. ovog člana, prijava se odbija.

Član 33.

Rješenje

1. Ako se na osnovu izvršenog stručnog ocjenjivanja iz člana 31. ovog zakona utvrdi da sorta ispunjava propisane uslove i da je prijavljivač ispunio sve propisane zahtjeve, Uprava izdaje rješenje o zaštiti sorte i objavljuje ga u službenom glasilu Uprave.
2. Podaci iz pravosnažnog rješenja o zaštiti sorte, odnosno odbijanju prijave upisuju se u registar prijave.
3. Kod pravosnažnosti rješenja o osiguranju sorte imaocu se izdaje potvrda o dobijanju oplemenjivačkog prava, koje važi od dana pravosnažnosti rješenja.
4. Na osnovu pravosnažnog rješenja o zaštiti sorte, odgovarajući podaci upisuju se takođe u registar zaštićenih sorti.
5. Savjet ministara, na prijedlog Uprave, propisuje oblik i sadržaj potvrde o dobijanju oplemenjivačkog prava.

5. Prestanak oplemenjivačkog prava

Član 34.

Rješenje o prestanku oplemenjivačkog prava

1. Na zahtjev imaoca oplemenjivačkog prava iz člana 18. stav 3. a) ovog zakona, Uprava u upravnom postupku izdaje rješenje, kojim se utvrđuje da je oplemenjivačko pravo prestalo na zahtjev imaoca. Oplemenjivačko pravo prestaje narednog dana po prijemu pisane izjave imaoca.
2. Na osnovu pravosnažnog rješenja iz prethodnog stava, prestanak oplemenjivačkog prava objavljuje se u službenom glasilu Uprave.

Član 35.

Oglašavanje rješenja ništavnim

1. Uprava u upravnom postupku oglašava rješenje o zaštiti sorte ništavnim samo u slučajevima, ako se naknadno utvrdi:
 - a) da na dan prijema potpune prijave sorta nije bila nova (član 5. ovog zakona) ili se nije mogla razlikovati (član 6);
 - b) da sorta na dan prijema potpune prijave nije bila izjednačena (član 7. ovog zakona) i nepromjenjiva (član 8. ovog zakona), a sorta je bila zaštićena prvenstveno na osnovu podataka i dokumentacije koje je dostavio prijavljivač;
 - c) da je bilo oplemenjivačko pravo dodijeljeno licu, koje nije imalo pravo na to, a imalac prava nije zahtijevao prisilni prenos oplemenjivačkog prava u skladu sa članom 37. ovog zakona;
 - d) da imalac ne ispunjava obaveze iz člana 44. ovog zakona, odnosno ako utvrdi da sorta više nije izjednačena (član 7. ovog zakona) ili nepromjenjiva (član 8. ovog zakona);
 - e) da imalac na pismeni zahtjev Uprave u propisanom roku ne dostavi sjemenski materijal za provjeravanje ili dokumentaciju o selekciji za održavanje sorte, u skladu sa članom 44. ovog zakona;
 - f) da prijavljivač, na pismeni zahtjev Uprave, u skladu sa članom 38. stav 1. ovog zakona, ne posjeduje prijedlog novog imena sorte u propisanom roku;
 - g) da imalac blagovremeno ne izmiri propisanu godišnju taksu za održavanje važenja oplemenjivačkog prava po članu 43. ovog zakona.

Član 36.

Prisilni prenos prava

1. Ako je prijavu za zaštitu nove sorte podnijelo lice koje na to nema pravo, a dodijeljeno je oplemenjivačko pravo, imalac prava pred Upravom može pokrenuti postupak za prisilni prenos prava.
2. Zahtjev za prisilni prenos prava iz stava 1. može se podnijeti od dana objavljivanja prijave za zaštitu nove sorte u službenom glasilu Uprave, najkasnije u roku od pet godina po objavljivanju prijave.
3. Ako su bila neopravdano stečena prava prenijeta na treće lice, u slučaju iz stava 1. ovog člana, prenos tih prava se poništava.
4. Izuzetno od odredbi stava 3. ovog člana može imalac bilo kakvog prava na upotrebu sorte nastaviti sa upotrebom te sorte, ako je dobio ta prava u dobroj vjeri prije početka postupka iz stava 1. ovog člana, pod uslovom da imaocu prava plaća odgovarajuću naknadu.

6. Brisanje imena sorte

Član 37.

Brisanje iz registra

1. Registrovano ime sorte briše se iz registra prijava i registra zaštićenih sorti pod sljedećim uslovima:

a) ako to zahtijeva prijavljivač, odnosno imalac oplemenjivačkog prava i dokaže da ima za tu radnju zakonito pravo; u zahtjevu moraju biti navedeni razlozi za brisanje i predloženo novo ime;

b) ako se naknadno utvrdi, da je bilo ime sorte registrovano uprkos tome što su postojali razlozi za odbijanje po članu 10. ovog zakona;

c) ili ako se imaocu ili bilo kojem drugom licu službeno zabrani upotrebljavati to ime.

2. Uprava odmah pismeno obavještava prijavljivača, odnosno imaoca oplemenjivačkog prava, o prijedlogu, odnosno zahtjevu za brisanje imena i zahtijeva da, najkasnije u roku od tri mjeseca po prijemu poziva, predloži novo ime sorte. Predloženo novo ime upisuje se, po obavljenom postupku iz člana 30. ovog zakona, u odgovarajući registar i objavljuje u službenom glasilu Uprave, ako za to ispunjava propisane uslove. Istovremeno se briše ranije ime iz registra.

7. Vraćanje u ranije stanje

Član 38.

Vraćanje u ranije stanje

1. U postupku zaštite sorte može se zahtijevati vraćanje u ranije stanje takođe u slučaju ako imalac prava, imalac oplemenjivačkog prava ili bilo koja druga stranka u postupku iz opravdanih razloga nije mogla u propisanom roku plaćati taksu ili ispuniti druge obaveze prema Upravi i zbog toga bi izgubila pravo na zaštitu sorte po članu 36. ovog zakona.

2. Zahtjev za vraćanje u prethodno stanje podnosi se u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je saznala a najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što je prestao uzrok za neispunjenje obaveze i ne kasnije od jedne godine od isteka roka, kada bi morala biti obaveza ispunjena. Uz zahtjev mora biti priloženo obrazloženje i dokaz o plaćanoj propisanoj taksu.

3. Ako se zahtjevu udovolji, Uprava određuje podnosiocu zahtjeva novi rok, u kojem mora obaviti neispunjene obaveze. Rok za ispunjenje ne smije biti duži nego što je rok koji je zakasnio i računa se od dana prijema obavještenja o udovoljavanju zahtjevu.

4. Prijavljivač zahtjeva za vraćanje u ranije stanje nema pravo zahtijevati odštetu, ako je u periodu od gubitka do povrata prava bilo ko u dobroj vjeri upotrijebio i sklopio ugovor za upotrebu zaštićene sorte.

VI - PRENOS OPLEMENJIVAČKOG PRAVA I USTUPANJE UPOTREBE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Član 39.

Prenos oplemenjivačkog prava

1. Imalac oplemenjivačkog prava može ugovorom prenijeti u cjelini ili djelimično oplemenjivačko pravo na drugoga.

2. Imalac prava, odnosno prijavljivač može prenijeti pravo na podnošenje prijave za zaštitu nove sorte, odnosno prava koja proizilaze iz prijave.

3. Ugovor o prenosu prava iz st. 1. i 2. ovog člana mora biti sastavljen u pismenom obliku, inače je ništavan.

4. Prenos prava iz st. 1. i 2. ovog člana ne smije uticati na prethodna prava trećih lica.
5. Prenos oplemenjivačkog prava nema pravnog dejstva na treća lica, dok ugovor nije upisan u odgovarajući registar.
6. Prijedlog za upis ugovora o prenosu prava u registar može dati bilo koja od ugovornih strana.

Član 40.

Privredno iskorištavanje zaštićene sorte

1. Imalac oplemenjivačkog prava može ugovorom o licenci djelimično ili u cjelini prenijeti na treće lice pravo na privredno iskorištavanje zaštićene sorte.
2. Ugovor o licenci upisuje se u odgovarajući registar na zahtjev jedne od ugovornih strana.
3. Ugovor o licenci, koji nije upisan u odgovarajući registar iz stava 2. ovog člana, nema pravnog dejstva prema trećim licima.
4. Što se tiče oblika, načina sklapanja i sadržaja ugovora o licenci, te pravne zaštite primjenjuju se propisi o obligacionim odnosima.

Član 41.

Prisilna licenca

1. Ako postoji javni interes i ako imalac oplemenjivačkog prava sam ili neko drugi sa njegovim ovlaštenjem privredno ne iskorištava zaštićenu sortu, ili ne iskorištava u dovoljnom obimu, te pri tome neće da ustupi drugom pravo na iskorištavanje, odnosno za ustupanje takvog prava postavlja neopravdane uslove, može se drugom dodijeliti prisilna licenca.
2. Prisilna licenca može se dodijeliti samo onome ko dokaže da raspolaže tehnološkim i proizvodnim mogućnostima, koje su potrebne za efikasno iskorištavanje zaštićene sorte i potrebnim materijalnim sredstvima.
3. Prisilnu licencu nije moguće dodijeliti ako imalac oplemenjivačkog prava dokaže da postoje opravdani razlozi za neiskorištavanje ili nedovoljno iskorištavanje zaštićene sorte.
4. Prisilnu licencu nije moguće dodijeliti ako je od dana dodjele oplemenjivačkog prava do dana podnošenja zahtjeva za dodjelu obavezne licence proteklo manje od tri godine.
5. Prisilnom licencom imalac licence dobija pravo za izvođenje radnji iz člana 15. ovog zakona djelimično ili u cjelini, s namjenom snabdijevanja domaćeg tržišta.
6. Prisilna licenca može se dodijeliti za period od najmanje dvije godine i najviše četiri godine. Prisilnu licencu moguće je obnoviti ako se nakon ponovnog proučavanja uslova iz stava 1. utvrdi da razlozi za dodjelu prisilne licence još postoje.
7. O zahtjevu za dodjelu, odnosno za produženje prisilne licence odlučuje Uprava u upravnom postupku. Prije odlučivanja u pogledu podjele, odnosno produženja prisilne licence Uprava mora dobiti mišljenje zainteresovanih strana.
8. U slučaju dodjele prisilne licence, imaocu oplemenjivačkog prava pripada odgovarajuća naknada.

9. O visini naknade iz stava 8. dogovaraju se imalac oplemenjivačkog prava i lice kojem je dodijeljena prisilna licenca. Ako dogovor nije postignut, visinu naknade određuje Uprava.

10. Uprava može zahtijevati od imaooca oplemenjivačkog prava da nosioca prisilne licence snabdije početnom količinom sjemenskog materijala za upotrebu sorte na osnovu prisilne licence. Za sjemenski materijal imalac ima pravo na odgovarajuću nadoknadu.

11. U slučaju dodjele prisilne licence, imalac oplemenjivačkog prava može zahtijevati od stručne institucije, ovlaštene za obavljanje stručne kontrole nad proizvodnjom sjemena, podatke o proizvodnji sjemenskog materijala zaštićene sorte.

VII - OBAVEZE IMAOCA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA I TREĆIH LICA

Član 42.

Taksa

1. Za održavanje oplemenjivačkog prava imalac je dužan plaćati kancelariji godišnju taksu za održavanje važenja oplemenjivačkog prava.
2. Taksa se plaća na početku kalendarske godine za tekuću godinu zaštite, a najkasnije do 31. januara.
3. Ako taksa za održavanje oplemenjivačkog prava nije plaćena takođe u naknadnom roku koji odredi kancelarija i ne smije biti duži od 6 mjeseci po prijemu upozorenja, to pravo prestaje da važi.

Član 43.

Održavanje zaštićene sorte

1. Dok traje zaštita, imalac mora održavati zaštićenu sortu, odnosno njene nasljedne sastojke neizmijenjenim.
2. Na zahtjev Uprave, imalac mora u određenom roku dostaviti Upravi ili ovlašćenoj instituciji podatke, dokumentaciju ili sjemenski materijal, koji su potrebni za provjeravanje održavane sorte.
3. Ako se ispitivanjem utvrdi da imalac ne održava sortu, Uprava pokreće postupak za poništenje oplemenjivačkog prava.

Član 44.

Uzorak sjemenskog materijala

1. Na zahtjev Uprave, odnosno ovlaštene institucije, imalac mora u određenom roku pribaviti prikladan uzorak sjemenskog materijala zaštićene sorte, odnosno njenih nasljednih sastavnih dijelova za:
 - a) zaštitni uzorak, odnosno obnavljanje zaštitnog uzorka,
 - b) izvođenje uporednih ispitivanja drugih sorti, koje su u postupku zaštite.
2. Uprava može ovlastiti imaooca oplemenjivačkog prava da sam čuva i obnavlja zaštitni uzorak sjemenskog materijala.

Član 45.

Podaci

1. Ko bez dogovora, odnosno u suprotnosti sa dogovorom sa imaoцем oplemenjivačkog prava privredno iskorištava, odnosno raspolaže sa sjemenskim materijalom zaštićene sorte, mora imaoću na njegov zahtjev dati sve podatke s tim u vezi.
2. Ako podatke ne da dobrovoljno, može imalac oplemenjivačkog prava zahtijevati da Uprava izda rješenje kojim naređuje kršiocu dostavu podataka.

VIII - SUDSKA ZAŠTITA

Član 46.

Kršenje prava

1. Ko krši pravo iz prijavljene, odnosno zaštićene nove sorte, odgovoran je za štetu po opštim propisima o nadoknadi štete.
2. Lice, čije je pravo kršeno, može, pored odštete, zahtijevati da se onome ko krši njegovo pravo zabrani dalje kršenje.
3. Kršenje oplemenjivačkog prava je svako neovlašteno privredno iskorištavanje zaštićene sorte.

Član 47.

Tužba

1. Tužba radi kršenja oplemenjivačkog prava može se podnijeti u roku od tri godine od dana kada je tužilac saznao za kršioca, odnosno za kršenje. Po isteku pet godina od dana kršenja, tužba se više ne može podnijeti.
2. Tužba se podnosi redovnom sudu.

IX -NADZOR

Član 48.

Nadzor

1. Nadzor nad izvršavanjem odredbi čl. 11, 15, 16. i 46. ovog zakona vrše poljoprivredni i šumarski inspektori.
2. Kada poljoprivredni ili šumarski inspektor pri obavljanju nadzora osnovano sumnja da je učinjen prekršaj, privremeno zapljenjuje predmete, koji su bili upotrijebljeni ili namijenjeni za prekršaj ili su nastali prekršajem.
3. Poljoprivredni ili šumarski inspektor privremeno zaplijenjene predmete predaje nadležnom organu za vođenje postupka o prekršajima sa prijedlogom za vođenjem postupka.

Član 49.

Kršenje oplemenjivačkih prava

1. Ako imalac oplemenjivačkog prava dokaže vjerovatnim da bi bilo izvozom određenog materijala zaštićene sorte iz Bosne i Hercegovine ili uvozom u Bosnu i Hercegovinu kršeno njegovo oplemenjivačko pravo, mogu fitosanitarni inspektori na granici na njegov prijedlog odrediti:

- a) da imalac ili njegov zastupnik može pregledati taj materijal;
- b) da se taj materijal zaplijeni, isključi iz prometa i sačuva na bezbjednom mjestu.

2. U prijedlogu iz stava 1. imalac prava mora podnijeti fitosanitarnom inspektorima detaljan opis materijala zaštićene sorte, zadovoljavajuće dokaze o oplemenjivačkom pravu i njegovom vjerovatnom kršenju. Na zahtjev fitosanitarne inspekcije, mora imalac položiti kauciju za eventualnu štetu, koja bi nastala tim mjerama.

3. Fitosanitarni inspektor mora o donijetim mjerama odmah obavijestiti izvoznika, odnosno uvoznika i primaoca materijala zaštićene sorte, ako se radi o uvozu materijala zaštićene sorte u Bosnu i Hercegovinu. Fitosanitarni inspektor opoziva donijete mjere, ako imalac prava u roku od sedam dana ne podnese tužbu ili ne pokrene drugi postupak za opravdanje donijetih mjera.

X - KAZNENE ODREDBE

Član 50.

1. Novčanom kaznom od 5.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako bez dozvole imaoca oplemenjivačkog prava proizvodi ili razmnožava sjemenski materijal po ovom zakonu zaštićene sorte, ako priprema materijal zaštićene sorte za razmnožavanje, ako pusti u promet, uvozi ili izvozi sjemenski materijal zaštićene sorte ili ako čuva materijal zaštićene sorte za gore navedene namjene (član 15. ovog zakona).

2. Novčanom kaznom od najmanje 1.000 KM kažnjava se za prekršaj iz stava 1. odgovorno lice pravnog lica.

3. Novčanom kaznom od najmanje 5.000 KM kažnjava se za prekršaj iz stava 1. ovog člana pojedinac koji učini taj prekršaj u vezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.

4. Novčanom kaznom od najmanje 1.000 KM kažnjava se fizičko lice, koje učini prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Član 51.

1. Novčanom kaznom od najmanje 3.500 KM kazniće se za prekršaj pravno lice:

- a) ako, u suprotnosti sa prvim stavom člana 11. ovog zakona, pusti u promet materijal zaštićene sorte, ako pri tome nije navedeno registrovano ime sorte ili ako ime nije pravilno navedeno;
- b) ako, u suprotnosti sa petim stavom člana 11. ovog zakona, upotrijebi ime sorte zaštićene po ovom zakonu, ili ime koje je moguće zamijeniti ovim imenom, za neku drugu sortu iste ili srodne vrste;
- c) ako, u suprotnosti sa drugim stavom člana 16, odnosno člana 46. ovog zakona, ne da imaocu zahtjevane podatke.

2. Novčanom kaznom od najmanje 700 KM kažnjava se za prekršaj iz prethodnog stava odgovorno lice pravnog lica.

3. Novčanom kaznom od najmanje 500 KM kažnjava se za prekršaj iz prvog stava ovog člana pojedinac, koji učini taj prekršaj u vezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.

4. Novčanom kaznom od najmanje 500 KM kažnjava se fizičko lice koje učini prekršaj iz stava 1. ovog člana.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52.

Ranije zaštićene sorte

1. Sorta, koja je do stupanja ovog zakona na snagu bila zaštićena po ranije važećim propisima, uživa po ovom zakonu zaštitu do isteka dobijenog oplemenjivačkog prava.
2. Oplemenjivačko pravo za sortu iz stava 1. može se proglasiti ništavnim i ukida se samo ako se utvrdi da kod dodjeljivanja tog prava nisu bili ispunjeni uslovi u pogledu prepoznatljivosti, izjednačenosti, odnosno nepromjenjivosti sorte.

Član 53.

Postupci u toku

1. Postupci za osiguranje sorte, koji su u toku u vrijeme stupanja ovog zakona na snagu, nastavljaju se po ovome zakonu.
2. Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, može se zaštititi sorta, koja na dan stupanja ovog zakona na snagu nije nova, ako:
 - a) je bila prijava za zaštitu sorte podnijeta prije usvajanja ovog zakona,
 - b) sorta ispunjava ostale uslove za zaštitu iz člana 4. ovog zakona i
 - c) je zaštićena ili pak je u postupku za zaštitu u jednoj od država potpisnica međunarodnih ugovora i konvencija, koje je potpisala, odnosno njima pristupila Bosna i Hercegovina, te se postupak završava sa zaštitom sorte.
3. U slučaju dodjele oplemenjivačkog prava po stavu 2. ovog člana, oplemenjivačko pravo traje još najviše 20, odnosno 25 godina za drvenaste biljke od dana dodjele oplemenjivačkog prava u državi članici, u kojoj je bila sorta najprije zaštićena.

Član 54.

Propisi doneseni na osnovu ovog zakona i rok za njihovo donošenje

Propisi na osnovu ovog zakona donijeće se u roku od dvanest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Savjet ministara, na prijedlog Uprave, može, pored propisa predviđenih u pojedinim članovima ovog zakona, donijeti takođe i druge propise potrebne za izvršavanje ovog zakona.

Član 55.

Propisi koji se primjenjuju do donošenja novih

Do donošenja novih propisa na osnovu ovog zakona primjenjivaće se postojeći propisi u ovoj oblasti, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 56.

Stupanje Zakona na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se i u službenom glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 99/04
9. septembra 2004. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Goran Milojević, s. r.